

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТЕРМИЗ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

СУРХОНДАРЁ ФАН ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ

**"БОЙСУН – БАҲОРИ" ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ:
ТУРИЗМ САЛОҲИЁТИ"**

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФОЛЬКЛОРНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ
«БАЙСУН – БАХОРИ» ПОТЕНЦИАЛ ТУРИЗМА**

**«BOYSUN – BAHORI» INTERNATIONAL FOLKLORE
FESTIVAL TOURISM POTENTIAL**

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТЕРМИЗ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
СУРХОНДАРЁ ФАН ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ

“БОЙСУН –БАҲОРИ” ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ: ТУРИЗМ
САЛОҲИЁТИ”

Жаҳон цивилизациясида Бойсуннинг моддий ва маънавий
маданияти халқаро илмий-амалий анжумани

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФОЛЬКЛОРНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ
«БАЙСУН –БАХОРИ» ПОТЕНЦИАЛ ТУРИЗМА

Материальная и духовная культура Байсуна в мировой
цивилизации

«BOYSUN –BAHORI» INTERNATIONAL FOLKLORE
FESTIVAL TOURISM POTENTIAL

Material and Spiritual Culture of Boysun in World Civilizations

ТОШКЕНТ
«YOSH AVLOD MATBAA»
2022

УЎК 808.5(075.8)
КБК 83.7уа73
A77

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 7 февралдаги №-59 рақамли “Бойсун баҳори” фольклор фестивалини 2022 йил 7-8- май кунлари Сурхондарё вилояти Бойсун туманида ўтказиш тўғрисидаги баённомаси асосида Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ҳамкорлигида 2022 йил 6 май куни Термиз шаҳридаги Имом Исо Термизий илмий тадқиқот марказида “Жаҳон цивилизациясида Бойсуннинг моддий ва маънавий маданияти” халқаро илмий анжуман таъкил этилди. Анжуманга тақдим этилган илмий мақолалар тўплам сифатида чоп этилди.

“Бойсун-баҳори” фольклор фестивалини “Жаҳон цивилизациясида Бойсуннинг моддий ва маънавий маданияти” мавзусидаги Халқаро илмий-амалий конференцияси илмий мақолалар тўплами / С. Турсунов. – Т.: “Yosh avlod matbaa”, 2022. – 578 б.

Масъул муҳаррир:

т.ф.д., проф. С.Н. Турсунов

Такризчилар:

*т.ф.д.профессор А.Аширов, т.ф.д.профессор Р.Х.Муртазаева
ф.ф.д П.Бакиров, ф.ф.н Х.Жўраева, ф.ф.д.профессор Н.А.Хуббидинова,
ф.ф.д. профессор Ш.Турдимов, т.ф.д. профессор Г.В. Юлдыбаева.
ф.ф.н.Б.Муртазоев, ф.ф.н.Н.Ўлдошев, т.ф.д. Т.Пардаев, профессор
О.Бўриев, ф.ф.б.ф.ф.д А.Худойқулов, ўқитувчи И.Қаршиев, Б.Саидовлар.*

Техник котиба:

Қўшоқова Моҳигул Турсуновна

Мазкур тўплам Термиз давлат университетининг 2022 йил 25-апрелдаги илмий кенгаши йиғилишида муҳокама этилиб, нашрга тавсия этилди. Тўпламда Хоржий ва Ўзбекистон республикасига оид тарихий-археологик ва этнографик, халқ оғзаки ижодиёти ҳамда фан, таълим ва тарбиянинг тарихий нуқтаи-назардан эришилган ютуқларига оид илмий мақолалар жамланган.

ISBN-978-9943-6897-5-6

“Yosh avlod matbaa”, 2022 й.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 7 февралдаги №-59 рақамли “Бойсун баҳори” фольклор фестивалини 2022 йил 7-8 май кунлари Сурхондарё вилояти Бойсун туманида ўтказиш тўғрисидаги баённомаси асосида илмий анжуманни Термиз давлат университети ва Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ҳамкорлигида 2022 йил 6-май кuni Термиз шаҳридаги Имом Исо Термизий илмий тадқиқот марказида “Жаҳон цивилизациясида Бойсуннинг моддий ва маънавий маданияти” халқаро илмий анжуман ташкил этилди.

На основании Протокола Кабинета Министров Республики Узбекистан от 7 февраля 2022 года провести 7-8 мая 2022 года в Байсунском районе Сурхандарьинской области фольклорный праздник «Бойсунская весна» №-59, научную конференцию состоялась 6 мая 2022 г. В Научно-исследовательском центре имама Иса Термизе в город Термезе организована Международная научная конференция «Материальная и духовная культура Байсуна в мировой цивилизации».

On the basis of the Protocol of the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan from February 7, 2022 to May 7-8, 2022 in Baysun district Surkhandarya region folklore festival «Baysun spring» №-59, scientific conference will be held on May 6, 2022. The International Scientific Conference «Material and Spiritual Culture of Baysuna in World Civilization» was organized at the Scientific-Research Center of Imam Isa Termizi in Termez.

АНЪАНАВИЙ НИКОҲ ТҶҲИИ МАРОСИМЛАРИ ЭТНОГРАФИК ТАҲЛИЛИ (БУХОРО ВОҲАСИ МИСОЛИДА)

З.А.Шамсиева- БухДУ “Бухоро тарихи”
кафедраси ўқитувчиси

Маълумки, урф-одат ва анъаналар тизими инсоният жамияти ривожланишининг дастлабки босқичларида шаклланган. Даврлар ўтиши, турли этносларнинг ривожланиши билан маросимларнинг шакли, мазмуни ва вазифалари ҳам ўзгариб боради. Бухоро воҳаси аҳолисининг никоҳ тўйи билан боғлиқ маросимларининг ўтказилиш тартиби ва улар билан боғлиқ жараёнларнинг анъанавий ва замонавий кўринишларини аниқлаш, уларнинг ижтимоий аҳамиятини тарихий этнографик нуқтаи-назардан тадқиқ этиш тарихчи-этнологлар олдида турган муҳим вазифалардан биридир.

Бухоро воҳаси аҳолиси никоҳ тўйи маросимларининг дастлабки босқичида ўтказиладиган маросимлар қаторига келин танлаш (тож.”духтар бини”), совчилик (тож.”хўскори”), ширинихўри (ўзб. ширинлик ейиш), нон синдириш (тож.ноншиканон), оқлик элтиш (тож.парчабурон), жавобберди, рўмолберди, ҳайитлик (тож.ийди), хатми Куръон ўтказиш (келин ва куёвнинг уйида) кабилар киради. [1]

Воҳада кўпинча розилик жавоби совчиларнинг учинчи марта келишларида берилади ва бунда алоҳида дастурхон тузатилиб, қиз хонадонидаги катта ёшли эркаклар ва аёллар йиғилиб, совчилар кутиб олинади ва йигит томонга розилик жавоби берилади ва қиз хонадонида Фотиҳа тўйи ўтказилади. [2]

“Фотиҳа” - арабча сўз бўлиб, “очиш”, “очишлик”, “бошланиш”, “ибтидо”, “муқаддима” деган маъноларни англатади. Қуръоннинг биринчи сураси ҳам Фотиҳа деб номланади. Қиз билан йигит турмуш қуришга рози бўлгандан кейин, буни қариндош-уруғ, маҳалла аҳлига маълум қилиш мақсадида никоҳдан олдин ўтказиладиган унаштириш маросимидир. Фотиҳа гўё ярим никоҳ, у икки томоннинг келажак ҳаётига тақдир муҳрини босади. [3]

Фотиҳа тўйи деб қадимдан Бухоро шаҳрида катта никоҳ тўйи кечаси (вечер) ўтказилишидан бир кун олдин қиз уйида ўтказиладиган катта маросим назарда тутилади. Совчиларга расман жавоб бериладиган пайтда ўтказиладиган «ширинихури»

(ўзб. ширинлик ейиш), «жавобберди», «рўмолберди», «ноншиканон»(ўзб нон синдириш), «парчабурон» каби кичик маросимлар алоҳида тарзда ўтказилади.[4] Бироқ, Бухоро воҳаси туманларида айрим оилаларда “Фотиҳа тўй” деганда совчиларга жавоб бериладиган кунда қизнинг отаси томонидан ташкиллаштириладиган маросим тушунилади ва бу кунда ота қиз ўстириб, катта қилгани шарафига “падар оши” қилиб беради.

Ахборотчиларнинг маълумотларига қараганда, XX асрнинг иккинчи ярмида айрим оилаларда “ноншиканон” “ширинихури”, “рўмолберди”, “парчабурон” каби никоҳ тўйининг кичик маросимлари алоҳида тарзда ўтказилади. Бугунги кунда эса ортиқча харажатлардан сақланиш, дабдабозликка йўл қўймаслик мақсадида ушбу кичик маросимларнинг барчаси ихчамлаштирилиб бир кунда Фотиҳа тўйи тартибида ташкил қилинади. Бу ҳол никоҳ тўйи маросимларидаги муҳим трансформацион белгилардан биридир.^[5] Айрим ҳудудларда бу кичик маросимлар бир кунда ўтказилган ҳамда эркаклар ва аёллар орасида алоҳида ташкил қилинган.^[6]

Қиз томон розилигини халққа маълум қилиш маросимлари республикамиз ҳудудларидатурлича аталади. Жумладан, Самарқанд тожиклари орасида “ошхўракон”(ўзб. ош ейиш), “ҷавобоши”(ўзб. жавоб оши), “қабулдорам”(ўзб. қабул қилдим), Ҳисор ва Нуротада “рўмолтиён” (ўзб.рўмол берди), Хўжандда “хағўён” (“хўп” дейиш), “сафедитиён” (ўзб. оқлик бериш), Ургутда “маълумқунӣ” (ўзб.маълум қилиш, билдириш), Фарғонада “маъқулдорам” (ўзб. маъқуллаш) каби этнографизмлар совчиларга розилик жавобини бериш учун ўтказиладиган маросимга нисбатан қўлланилади. [7;13] Хоразм воҳасида эса бу маросим “эшиқочар” деб ҳам аталади ва “оқ олишди” “оқ олди”, “шира олди”, “қанд олди”, “жувоб олди” деган иборалар эса қиз тараф рози бўлди, деган маъноларни билдиради.[8;36-37]

Совчилик билан боғлиқ удумлар амалга оширилгач, бўлғуси қудалар ўз яқинлари ва қариндош-уруғлари билан маслаҳатлашиб бир битимга келишади.Тожикистоннинг Панжикент вилояти тожиклари орасида[9;9] кузатилгани каби Бухорода ҳам совчилар учинчи маротаба қиз уйига келиб, одатда расман розилик жавобини олиб,икки ёшни унаштириш учун , Фотиҳа тўйини ташкил этишни режалаштирганлар. Одатда, ҳафтанинг хайрли кунлари деб чоршанба, жума, якшанбадан бири танланади. Тўйни

ўтказиш ҳақида икки томон ўзаро маслаҳатлашиб оладилар. Маросимда иштирок этадиган ҳар икки томондан меҳмонлар сони одатда томонлар томонидан олдиндан келишиб олинади.[10]

Фотиҳа тўйи билан боғлиқ маросим ва урф-одатлар Хоразм[8;34-35], Қашқадарё воҳалари ўзбеклари[11;42], Самарқанд тожиклари[7;13], Ҳисор водийси тожикларида ўтказилиши тадқиқотларда қайд этилган.[12;19]

Қоидага мувофиқ, маросим дастурхони учун харажатларни куёв томон ўз бўйнига олади, яъни маросимдан бир кун олдин келин уйига куёв томондан дастурхон тузаш учун барча маҳсулотлар келтирилади ва бу одат воҳа тожиклари орасида “борбиёрон” (ўзб. юк келтириш) номланади. Бухоро шаҳридаги ахборотчиларнинг маълумотига кўра, куёв томон Жавобберди ва ширинихўри маросимлари ўтказиладиган кунда алоҳида, катта Фотиҳа тўйида алоҳида “бор” келтиради. Албатта, қандай миқдордаги маҳсулотларнинг юборилиши оилаларнинг иқтисодий аҳволига боғлиқ. Демак, куёв томон жўнатадиган маҳсулотлар бир хил миқдорда бўлмайди. Бироқ халқда тирик кўчқорни оёғи билан элтиш, ун, сариёғ, ширинликлар каби маҳсулотлар, албатта, юборилади[13]. Фотиҳа тўйи харажатларининг куёв зиммасида бўлиши Қашқадарё воҳасида ҳам кузатилади.[12;47]

Фотиҳа тўйида кўни-қўшни, қариндош-уруғлар йиғилиб, дастурхон учун пишириклар-нонлар, фатирлар пиширадилар. Куёв томон эса жуфт миқдордаги дастурхонларда (одатда, 2 ёки 4 та) келин ва унинг оила аъзоларига совғалар олиб келишади. Дастурхонлардан бирида ширинлик, қандолат маҳсулотлари, парварда, ҳолвалар, бирида “оқлик” маросими учун оқ мато ва келин учун оқ рўмол олиб келинади. Одатда, куёв томонидан биринчи марта сарпо келтирилганда мато, рўмол ва оёқ кийими ҳам оқ рангда бўлишига аҳамият берилади. Учинчи дастурхонда келин учун сарполар келтирилади. Бугунги кунда сарпо тайёрлаганда нафақат мато, рўмол ва оёқ кийим, балки келин учун турли атирупаларни ҳам элтиш урфга айланган. Тўртинчи дастурхонда эса келиннинг оила аъзолари учун совғалар кўйилади.[14]

Жавобберди маросимида розилик жавоби эркаклар томонидан берилади. Келин хонадонига куёвнинг эркак оила аъзолари, яъни боболари, отаси, тоғалари, амакилари ташриф буюришади. Келиннинг отаси ёки амакиси йиғилганлар олдида қизнинг “жавоби берилганлигини” эълон қилади ва ёши катталар томонидан нон синдирилади(тож. ноншиканон).[15] Сўнгра келин

томон даврадаги эркакларнинг ҳар бирига белбоғ тарқатади. Келин томондан жавобни олган куёв томон эркаклари эса барчалари туриб қизнинг отасига қиз фарзандни вояга етказиб, уларга ишониб топшираётгани учун қуллуқ қилишади. [16]

Аёллар даврасида эса худди шу жараёнда параллел равишда “парчабурон” маросими ўтказилади. Маросимда куёв томондан совға сифатида олиб келинган дастурхонлар(тож. лаълилар) ҳамманинг олдида очилади. Келин томоннинг ёши катта, кўпни кўрган, серфарзанд оила аъзоси (бувиси, холаси, аммаси матони ,бисмиллаҳир роҳманур роҳийм» деб дастурхонларни очади ва олиб келинган оқ рангдаги матога қайчи уриб, бир парча, яъни кичик бўлак кесиб олади.Ушбу удум бажарилганидан сўнггина бўлажак келинга тўй либосларини тикишга рухсат берилади. Бу маросим воҳа тожик тилли аҳолиси орасида «парчабурон»(ўзб. парча кесиш), “сафедидарон”(ўзб.оқликни кесиш) ,»остарбурон» (ўзб.астар қирқиш) деб аталади. Келин ва куёвга бахт тилаб бир-бирларини “муборак бўлсин” (тож. “муборак шавад”) деб табриклашади ва серфарзанд, кекса аёллардан бири ёки кайвони хотин дуога қўл кўтаради.[17]

Куёв томон дастурхонлари маросим дастурхони егуликлари билан қайтарилади.Бундан ташқари, айрим ахборотчиларнинг маълумотига қараганда, куёв учун сарпо, унинг оила аъзоларига эса совғалар ҳам берилади.[18] Бугунги глобаллашув жараёнида ҳам совғалар бериш тартиби ўзгариб бормоқда. Бу масалада баъзи оилалар дабдабозликка берилиб, натижада ортиқча сарф-харажатларга йўл қўйилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, воҳада никоҳ тўйи маросимлари ва улар билан боғлиқ урф-одатлар нафақат шаклан, балки мазмунан ўзгарган ёки трансформацияга учраб, ихчамлашиб,мукаммаллашиб борган. Хусусан, илгари замонларда алоҳида тартибда ўтказилган никоҳ тўйигача кичик маросимлар бугунги кун айрим хонадонларда кўпчилик томонидан яхлит “фотиҳа тўйи” сифатида ўтказилляпти. Никоҳ тўйигача бўлган катта-кичик маросим ва тадбирлардан қўлланган мақсад икки ёшнинг бахтли, тинч-тотув турмуш қуришидир. Бунинг асосида эса жамиятимизда мустаҳкам,ибрат олса арзигулик оилалр барпо этилади. Бундан ташқари бўлғуси қудалар ва уларнинг қариндош-уруғлари томонидан амалга ошириладиган барча расм-русумлар икки тарафнинг ўзаро бир-бирларини яқиндан таниб олишларига, бардавом муносабатлар ўрнатилишида муҳим рол ўйнайди.

МУНДАРИЖА

“YURT AN’ANALARINI MILLATLARARO TARANNUM ETISH BOSQICHLARI”. O‘zbekiston Respublikasi Madaniyat vaziri Nazarbekov Ozodbek Axmadovich.	4
«БОЙСУН БАҲОРИ» ФОЛЬКЛОР ФЕСТИВАЛИ ХАЛҚАРО ДЎСТЛИК ВА АЛОҚАЛАР РАМЗИ. Сурхондарё вилоят ҳоқими Боболов Тўра Абдиевич	5
БОЙСУН БАҲОРИ ФЕСТИВАЛИ МИЛЛИЙЛИГИМИЗ ИФОДАСИ. Термиз давлат университети ректори, профессор Авазжон Рахимович Марахимов.....	8

1-ШЎБА. ХАЛҚИМИЗНИНГ ЎЗИГА ХОС ФОЛЬКЛОР САНЪАТ ТАРИХИ ВА МАНБАЛАРИГА ТАРИХИЙ, АДАБИЙ-БАДИИЙ ВА ЭТНОЛОГИК ЁШДАШУВЛАР

Турсунов Сайпулла Нарзуллаевич. “БОЙСУН-БАҲОРИ” ФОЛЬКЛОР ФЕСТИВАЛИ МИЛЛИЙЛИКНИ АНГЛАШ ИФТИХОРИ ВА ТУЙҒУСИ	12
Улуғбек Абдуллаев. ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ ҚАДИМГИ ТАҚИНЧОҚЛАРИ: ТАРИХ ВА ТАҲЛИЛ.....	27
Шодман Вахидов. ЗЕМЛЕДЕЛЬЧЕСКОЕ ХОЗЯЙСТВО Абдырахман Мырзагулович Алымбаев. НАСЕЛЕНИЯ СУРХАНСКОГО ОАЗИСА НАРОДНЫЕ ГУЛЯНИЕ И ОБРЯДЫ..	36
Алима Мусировна Ауанасова. КУЗНЕЧНОЕ РЕМЕСЛО СУРХАНСКОГО ОАЗИСА.....	37
Турекеев Қ.Ж. ҚОРАҚАЛПОҚЛАРНИНГ АНЪАНАВИЙ НИКОҲ ТҮЙИ МАРОСИМЛАРИДАГИ ХАЛҚОНА ТАСАВВУРЛАР ВА ДИНИЙ ҚАРАШЛАР	40
Фахруддинов Раиль Равилович. ЖЕНСКАЯ И ДЕТСКАЯ ОДЕЖДА СУРХАНДАРЬИ	46
Тилеукулов Гаухар. СТРОИТЕЛЬСТВО ЖИЛИЩ И ИХ РАЗНОВИДНОСТИ	48
Төрениязова Дилфуза Қуламетовна. ҚАРАҚАЛПАК ХАЛҚЫНЫҢ ӨНЕР КӘСИПЛЕРИ ТАРИЙХЫНАН.....	51
Э.Қобулов. МАНФИТЛАР ҲУКМРОНЛИГИ ДАВРИ СИЁСИЙ ҲАЁТИДА БОЙСУН	55
Рамиль Камилович Адыгамов. НАКШБАНДИЙСКИЕ НАСТАВНИКИ ТАТАРСКИХ БОГОСЛОВОВ КОНЦА XVIII – XIX ВВ. В СРЕДНЕЙ АЗИИ.....	58

Раҳматов Йўлдош Ғайбуллаевич. ЎЗБЕК ХАЛҚ МАҚОЛ ВА РИВОЯТЛАРИ МУНОСАБАТИГА ДОИР	67
Худайқулова Латифа Авазовна, Имомназарова Шаҳодатбону Хабитовна. “ОҒИЗ ИСКАШ” ВА “МАКИЁН СОВЧИ” АНЪАНАСИ ҲАМДА “ҚИЗ ТАНЛАШ” ВА “СОВЧИЛИК” УДУМЛАРИ	72
Пардаев Тошкенбой Ражабович. ШЕРОБОД ДОСТОНЧИЛИК МАКТАБИНИНГ ТАРИХИЙ ИЛДИЗЛАРИ ВА ГЕОГРАФИЯСИ ..	78
Раҳмонов Фахриддин Шоймардонович. ЎЗБЕК ХАЛҚ ОҒЗАКИ ИЖОДИЁТИДА “СУСТ ХОТИН” МАРОСИМИНИНГ ЭТНОЛОКАЛ ТАЛҚИНИ (ЖАНУБИЙ ЎЗБЕКИСТОН МИСОЛИДА).	81

ETNOGRAFIYA

Olim Qayumov. SHOMON MAROSIMI MORFOLOGIYASIGA DOIR.....	88
Давлатова Саодат Тиловбердиевна. МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА БАХШИЧИЛИК ВА ДОСТОНЧИЛИК АНЪАНАЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ ...	96
А.Р.Қаюмов. ОТ ВА ТУЯ БИЛАН БОҒЛИҚ АНЪАНАВИЙ ЭТНОСПОРТ ЎЙИНЛАРИ ВА УНИНГ ЭТНО ВА ЭКОТУРИЗМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ	102
Ўктам Ҳакимов. “Алпомиш”достонининг ижро вариантлари	108
Сайимов Салим Сайимович. Бойсун баҳори – юртим ифори....	111
Гулбахор Фозилова. САМАРҚАНД ВА ХОРАЗМ ДОСТОНЧИЛИК МАКТАБЛАРИНИНГ ҚИЁСИЙ ТАҲЛИЛИ (Гўрўғлининг туғилиши достони мисолида).....	112
Мунис Жўраева Юнусовна, Нигора Абдусаломова Шухрат кизи БАХШИЧИЛИК САНЪАТИДА УСТОЗ-ШОГИРД АНЪАНАЛАРИГА ОИД БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР	117
Қурбонова Манзила Боқиевна. ТАОМ-ЭТНИК МАДАНИЯТ ҲОСИЛАСИ (“ОҒИЗ СУТИ” ТАОМЛАРИ МИСОЛИДА).....	123
М.Б.Қурбонова, И.Т.Калонова. АНЪАНАВИЙ “САБАНТЎЙ” БАЙРАМИ ВА УНИНГ ЗАМОНАВИЙЛАШУВИ.....	129
Кичкилова Матлуба Ҳамзаевна. КЎҲИТАНГ ТОҒ ҚИШЛОҚЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ЖАСОРАТИГА ОИД ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР	133
Эргашева Сайёра Абдусоатовна. БОЙСУН - УМУМБАШАРИЙ ҚАДРИЯТЛАР БЕШИГИ.....	137
З.А.Шамсиева. АНЪАНАВИЙ НИКОҲ ТЎЙИ МАРОСИМЛАРИ	